

Пустовіт Д.В., Лісна А.Г.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Удосконалення якості управління ланцюгами постачання фармацевтичної компанії

pustovitd@ukr.net

Вступ. Сучасний етап розвитку вітчизняного фармацевтичного ринку можна однозначно охарактеризувати зростанням конкуренції. Фармацевтичні компанії (ФК) вимушені шукати шляхи зниження і без того зведених до мінімуму виробничих витрат.

Світовою практикою вже давно доведено, що якщо під час фармацевтичного виробництва та продажу знизити витрати неможливо, то потрібно звернути увагу на шлях проходження матеріального потоку у вигляді субстанцій і допоміжних матеріалів до виробника, а також на рух готової фармацевтичної продукції між ФК-виробником і оптовою ФК, а якщо треба – то і кінцевим споживачем. Одним із найбільш радикальних і дієвих інструментів скорочення витрат по всій довжині фармацевтичного ланцюга постачань (ФЛП) є логістика.

Тому сьогодні для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняні ФК повинні приділяти особливу увагу автоматизації логістичних процесів. Впровадження інформаційних технологій у процес управління ФК здатне забезпечити її конкурентоспроможність, а отже, здатність зайняти найбільш вигідну позицію на фармацевтичному ринку, який постійно змінюється та формується під впливом різноманітних факторів.

Як наслідок, одним із важливих напрямів сучасної економіки ФК стає оптимізація ФЛП в компанії з використанням сучасних програмних продуктів, які ґрунтуються на логістичних принципах. Такі технології дають можливість підвищити якість обслуговування споживачів та гнучко реагувати на зміни ринкових умов.

Метою даної роботи є аналіз інструментів оптимізації ФЛП, які за допомогою інформаційних технологій дають ще більше переваг діяльності ФК.

Матеріали та методи: абстрактно-логічний та монографічний тощо.

Отримані результати. Будь-яка ФК, зацікавлена у розвитку свого бізнесу, а також зниженні витрат, повинне знати вигоди, які здатний принести логістичний підхід до організації справи. Завдяки оптимізації ФЛП можна досягти істотного зниження запасів у дистрибуційних центрах (до 40%), покращити використання транспортних потужностей (до 20%), зменшити терміни виконання замовлення клієнтів (до 50%)].

Оптимізація ФЛП ФК може бути представлена як знаходження найкращого варіанту функціонування ланцюга поставок із безлічі можливих. Для того, щоби процес оптимізації ФЛП відбувся, необхідно чітко розуміти, чого і як слід домогтися в кінцевому результаті, тобто повинна бути задана «ідеальна» модель, колись уже створена й апробована під час управління іншими ФЛП.

«Ідеальна» модель ФЛП передбачає наявність єдиної інформаційної системи, що дає змогу у режимі онлайн здійснювати управління замовленнями в розрахунку на те, що: час циклу виконання замовлення повинен бути мінімальним за відхиленнями від заявлених замовником термінів (нульовим); кількість запасів у ФЛП повинна бути мінімальною (нульовою); вплив людського фактора має бути мінімальним.

Повністю втілити «ідеальну» модель на практиці досить складно. Це пояснюється тим, що не вдається точно відтворити всі умови, в яких діє «ідеальна» модель ФЛП, і неможливо втілити спеціально створену «ідеальну» модель, оскільки в ній не можуть бути враховані всі реальні, причому постійно мінливі, параметри зовнішнього і внутрішнього ділового середовища.

Інструменти оптимізації ФЛП використовують для вирішення своїх завдань різні підходи. Крім найпростішого і поширеного способу моделювання і планування ФЛП – електронних таблиць, є більш ефективні методи, такі як аналітична оптимізація і динамічне моделювання.

Для того, щоб максимально наблизитися до параметрів «ідеальної» моделі ФЛП, необхідно вміти швидко й ефективно відповідати на все більш складні запити споживачів. Оптимізація цін і поставок повинна являти собою комплексний процес реагування, що охоплює різні види діяльності у масштабах всього ФЛП, у тому числі в обов'язковому порядку такі, як:

1. Конфігурація логістичної мережі. ФЛП утворюють складну мережеву структуру, що включає в себе фокусну ФК, постачальників і споживачів різних рівнів із широкою географією розміщення виробничих і логістичних потужностей, а також численних каналних посередників. Складність будови впливає на керованість структури. Кількість учасників ФЛП не повинна бути надмірно великою, оскільки це може призвести до втрати керованості, також вона не повинна бути і необґрунтовано обмеженою, оскільки це може перешкодити відстеженню бізнес-процесів у ФЛП і привести до зниження ефективності управління.

2. Планування і проектування ФЛП. Навіть якщо діючий ФЛП має оптимальну мережеву структуру, часто потрібно її перепроєктувати. Необхідність у перепроєктуванні виникає під час коригування стратегічних рішень, прийнятих у межах ФЛП, а також під впливом різних внутрішніх і зовнішніх факторів, таких як зміна структури попиту або звуження можливостей постачальників тощо.

3. Інтегрування в ФЛП. Учасники ФЛП не можуть функціонувати ізольовано один від одного, а, навпаки, повинні тісно співпрацювати.

4. Управління запасами в ФЛП. Оптимізація ФЛП передбачає здійснення підходу до управління запасами, зумовленого інтеграцією й адекватним інтегруванням учасників у масштабах всього ФЛП. Високий рівень запасів пов'язаний із великими логістичними витратами і свідчить про неефективне функціонування логістичної системи ТОЦО.

Висновки. Ефективність діяльності ФК перебуває у прямій залежності від формування ефективних ФЛП і впровадження принципів управління ланцюгами поставок – найсучаснішої концепції управління компанією. Ця концепція є результатом розвитку менеджменту, маркетингу та логістики і відповідає вимогам сучасного етапу розвитку економіки.